

2. Белова О.И., Лещук А.И. Обратная связь в процессе преподавания иностранного языка / О.И. Белова, А. И. Лещук // Современные технологии сельскохозяйственного производства: Сборник научных статей по материалам XXII международной научно-практической конференции / Учреждение образования "Гродненский государственный аграрный университет". - Гродно, 2019. - С. 283-285
3. Козлова О. В. Интегративная технология обучения взрослых иностранному языку / О. В. Козлова // Современные наукоемкие технологии. – 2005. – № 8. – С. 135–137.

УДК 378.147: 331.45

**ПЕРАПАДРЫХОЎКА І ПАВЫШЭННЕ КВАЛІФІКАЦЫІ ПА
АХОВЕ ПРАЦЫ: ДОСВЕД БДСГА**

В. М. Босак, А. С. Чачоткін, В. В. Васільеў, Т. У. Сачыўка

Беларуская дзяржаўная сельскагаспадарчая акадэмія (Беларусь, 213407 Горкі, вул. Мічурына 5; e-mail: bosak1@tut.by)

Анотацыя. Прыведзены звесткі аб перападрыхтоўцы і павышэнні кваліфікацыі па ахове працы ва УА «Беларуская дзяржаўная сельскагаспадарчая акадэмія».

Ключавыя словы: перападрыхтоўка, павышэнне кваліфікацыі, ахова працы, сельская гаспадарка.

**ПЕРЕПОДГОТОВКА И ПОВЫШЕНИЕ КВАЛИФИКАЦИИ ПО
ОХРАНЕ ТРУДА: ОПЫТ БГСХА**

В. Н. Босак, А. С. Четкин, В. В. Васильев, Т. В. Сачивко

Белорусская государственная сельскохозяйственная академия (Беларусь, 213407 Горки, ул. Мичурина 5; e-mail: bosak1@tut.by)

Аннотация. Приведены сведения о переподготовке и повышении квалификации по охране труда в УО «Белорусская государственная сельскохозяйственная академия».

Ключевые слова: переподготовка, повышение квалификации, охрана труда, сельское хозяйство.

**RETRAINING AND TRAINING ON OCCUPATIONAL HEALTH:
EXPERIENCE OF BSAA**

V. Bosak, A. Chechetkin, V. Vasilev, T. Sachyuka

Belarusian State Agricultural Academy (Belarus, 213407 Gorki, Michurina str. 5; e-mail: bosak1@tut.by)

Summary. The information on retraining and training in occupational health at Belarusian State Agricultural Academy is provided.

Key words: retraining, training, occupational health, agriculture.

Перападрыхтоўка і павышэнне кваліфікацыі па ахове працы належаць да дадатковых відаў адукацыі дарослых, якія займаюць адмысловае месца ў сістэме адукацыі Беларусі [1, 2, 4, 9, 11].

Сельская гаспадарка з'яўляецца галіной эканомікі, якая не толькі характарызуецца шэрагам спецыфічных асаблівасцей, але і значным узроўнем траўматызму і прафесійных захворванняў [6, 7, 10, 12].

Перападрыхтоўка і павышэнне кваліфікацыі па ахове працы спецыялістаў аграпрамысловага комплексу дазволіць у значнай ступені паменшыць узровень траўматызму і прафесійных захворванняў на вытворчасці.

Перападрыхтоўка і павышэнне кваліфікацыі па ахове працы ў УА “Беларуская дзяржаўная сельскагаспадарчая акадэмія” праводзіцца на базе Інстытута павышэння кваліфікацыі і перападрыхтоўкі кадраў згодна з адпаведным загадам Міністэрства сельскай гаспадаркі і харчавання Рэспублікі Беларусь і плана-графіка перападрыхтоўкі і павышэння кваліфікацыі.

Значнай часткай перападрыхтоўкі і павышэння кваліфікацыі па ахове працы з'яўляецца адпаведнае вучэбна-метадычнае забяспячэнне навучальнага працэсу [3, 5, 6, 8, 10, 12].

У Інстытуце павышэння кваліфікацыі і перападрыхтоўкі кадраў УА БДСГА перападрыхтоўка і павышэнне кваліфікацыі па ахове працы адбываецца па 3 асноўных накірунках:

- пры павышэнні кваліфікацыі і перападрыхтоўцы па розных накірунках дзейнасці (аграномія, заатэхнія, механізацыя і г.д.) з уключэннем у праграму спецыяльных заняткаў па ахове працы;
- пры павышэнні кваліфікацыі па асобных накірунках аховы працы;
- пры перападрыхтоўцы на базе вышэйшай адукацыі па спецыяльнасці перападрыхтоўкі 1-59 01 05 “Ахова працы ў сельскай гаспадарцы” з прысвойваннем кваліфікацыі “Спецыяліст па ахове працы” (надае найбольш трывалыя веды па ахове працы).

За ўвесь час падрыхтоўкі на базе Інстытута павышэння кваліфікацыі і перападрыхтоўкі кадраў УА БДСГА навучанне па спецыяльнасці перападрыхтоўкі 1-59 01 05 “Ахова працы ў сельскай гаспадарцы” прайшло больш за 100 слухачоў.

Пад час падрыхтоўкі па спецыяльнасці 1-59 01 05 “Ахова працы ў сельскай гаспадарцы” слухачы вывучаюць:

- гуманітарныя і сацыяльна-эканамічныя дысцыпліны (асновы ідэалогіі беларускай дзяржавы; асновы псіхалогіі; асновы менеджменту і кіраванне персаналам);

– агульнапрафесійныя дысцыпліны (працоўнае заканадаўства; правыя і эканамічныя асновы аховы працы; асновы метралогіі, стандартызацыі і сертыфікацыі; эрганамічныя асновы арганізацыі працоўных месцаў; страхаванне ад нячасных выпадкаў на вытворчасці і прафесійных захворванняў; асновы экалагічнай бяспекі; інфармацыйныя тэхналогіі ў ахове працы; бяспека работнікаў арганізацыі пры надзвычайных сітуацыях);

– дысцыпліны спецыяльнасці (бяспека працы ў сельскай гаспадарцы; сістэма кіравання аховай працы ў арганізацыі; вытворчая санітарыя і гігіена працы, медыка-прафілактычнае забяспячэнне ў сельскагаспадарчых арганізацыях; пажарная бяспека ў сельскагаспадарчых арганізацыях; бяспека вытворчых працэсаў і абсталявання ў будаўніцтве);

– праходзяць стажыроўку на вытворчасці;

– вытрымліваюць дзяржаўны экзамен па дысцыплінах спецыяльнасці.

Такім чынам, перападрыхтоўка і павышэнне кваліфікацыі па ахове працы, якая ажыццяўляецца на базе УА БДСГА, дазваляе надаць спецыялістам АПК трывалыя веды ў галіне аховы працы.

ЛІТАРАТУРА

1. Андруш, В.Г. Подготовка специалистов по охране труда / В.Г. Андруш, И.Е. Жабровский, В.Н. Босак // Инновационные решения в технологиях и механизации сельскохозяйственного производства. – Горки: БГСХА, 2018. – Вып. 3. – С. 47–52.
2. Андруш, В.Г. Подготовка специалистов по охране труда в Республике Беларусь / В.Г. Андруш, В.Н. Босак // Охрана труда. – 2016. – № 6. – С. 25–27.
3. Безопасность жизнедеятельности человека (Защита населения и объектов от чрезвычайных ситуаций): курс лекций / В.Н. Босак [и др.]. – Горки: БГСХА, 2021. – 98 с.
4. Босак, В.М. Выкладанне аховы працы і бяспекі жыццядзейнасці: сучасны стан і перспектывы // Вестник БГСХА. – 2020. – № 1. – С. 158–160.
5. Босак, В.Н. Новые издания по охране труда и безопасные решения жизнедеятельности для сельского хозяйства Республики Беларусь / В.Н. Босак // Вестник сельского развития и социальной политики. – 2021. – № 1. – С. 41–43.
6. Босак, В.Н. Охрана труда в агрономии / В.Н. Босак, А.С. Алексеенко, М.П. Акулич. – Минск: Вышэйшая школа, 2019. – 317 с.
7. Кудрявцев, А.Н. Анализ травматизма на производстве в Республике Беларусь / А.Н. Кудрявцев, В.Н. Босак // Вестник БГСХА. – 2020. – № 3. – С. 188–193.
8. Новые издания кафедры безопасности жизнедеятельности и их использование в образовательном процессе / В.Н. Босак [и др.] // Инновационные решения в технологиях и механизации сельскохозяйственного производства. – 2020. – Вып. 5. – С. 60–62.
9. О совершенствовании подготовки специалистов по охране труда / В.Г. Андруш, И.Е. Жабровский, В.Н. Босак, О.В. Абметко // Актуальные проблемы формирования кадрового потенциала для инновационного развития АПК. – Минск: БГАТУ, 2018. – С. 130–135.
10. Охрана труда: курс лекций / В. Н. Босак [и др.]. – Горки: БГСХА, 2021. – 154 с.

11. Переподготовка специалистов по охране труда в УО БГСХА / В.Н. Босак [и др.] // Инновационные решения в технологиях и механизации сельскохозяйственного производства. – Горки: БГСХА, 2019. – Вып. 4. – С. 143–146.
12. Пожарная безопасность в сельском хозяйстве / В.Н. Босак [и др.]. – Минск: ИВЦ Минфина, 2019. – 209 с.

УДК 378:046.4

**ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ ДОПОЛНИТЕЛЬНОГО
ОБРАЗОВАНИЯ СПЕЦИАЛИСТОВ СФЕРЫ ФИЗИЧЕСКОЙ
КУЛЬТУРЫ И СПОРТА РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ**

Л. В. Вонсович

ИППК УО «Белорусский государственный университет физической культуры» (Республика Беларусь, 220093, г. Минск, ул. Игнатенко, 15; e-mail: larisa.vonsovich@mail.ru)

Аннотация. В статье анализируется проблема подготовки и повышения квалификации специалистов физической культуры и спорта в системе дополнительного образования взрослых. Акцентируется внимание на организации образовательного процесса Институтом повышения квалификации и переподготовки руководящих работников и специалистов сферы, характеризуются основные направления его деятельности.

Ключевые слова: дополнительное образование, физическая культура и спорт, тренерские кадры, профессионализм, компетентность.

**PROSPECTS FOR THE DEVELOPMENT OF ADDITIONAL
EDUCATION OF SPECIALISTS OF THE SPHERE OF PHYSICAL
CULTURE AND SPORT OF THE REPUBLIC OF BELARUS**

L. V. Vonsovich

Belarusian State University of Physical Culture (Republic of Belarus, 220093, Minsk, Ignatenko st., 15; e-mail: larisa.vonsovich@mail.ru)

Summary. The article analyzes the problem of training and advanced training of specialists in physical culture and sports in the system of additional education for adults. Attention is focused on the organization of the educational process by the Institute for advanced training and retraining of executives and specialists in the field, the main directions of its activities are characterized.

Key words: additional education, physical culture and sports, coaching staff, professionalism, competence.

Осознание необходимости сохранения и укрепления здоровья граждан Республики Беларусь средствами физической культуры и